

Wymagania edukacyjne wobec uczniów klas 1 z uwzględnieniem treści nowej podstawy programowej

EDUKACJA POLONISTYCZNA

MÓWIENIE

Uczeń:

- wypowiada się poprawnie pod względem artykulacji;
- stara się swobodnie wypowiadać na różne tematy poprawnie skonstruowanymi zadaniami pojedynczymi;
- uczestniczy w rozmowach na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym;
- potrafi wypowiadać się na temat omawianego tekstu literackiego;
- stara się w zrozumiały sposób wyrażać swoje potrzeby, odczucia lub spostrzeżenia;
- potrafi omówić ilustrację do omawianego tekstu;
- poprawnie zadaje pytania;
- potrafi odpowiadać na zadane pytania;
- opowiada historyjki obrazkowe, ustala kolejność wydarzeń;
- dzieli się wrażeniami z przeczytanych lektur;
- formułuje proste życzenia i zaproszenia;
- bierze udział w scenkach dramatycznych i autoprezentacjach;
- poszerza zasób słownictwa oraz struktur językowych, wykorzystując omawiane treści;
- stara się dbać o kulturę wypowiedzi: bezpośrednio zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania;
- stosuje grzecznościowe formy wypowiedzi;
- mówi teksty z pamięci.

SŁUCHANIE

Uczeń:

- słucha ze zrozumieniem prostych poleceń;
- wykonuje proste polecenia wypowiedziane przez nauczyciela lub kolegów;
- słucha ze zrozumieniem prostych zagadek, krótkich tekstów piosenek;
- uczestniczy w rozmowach, nie przerywa wypowiedzi innych, stara się wysłuchać kolegów.

PISANIE

Uczeń:

- kreśli i odwzorowuje wzory literopodobne;
- zna i odróżnia wszystkie wprowadzone litery alfabetu, potrafi kształtnie zapisać je w izolacji;
- w poprawny sposób łączy poznane litery;
- przepisuje bezbłędnie litery;
- pisze w czytelny sposób proste wyrazy;
- stara się zapisywać w czytelny sposób kilkusylabowe wyrazy;
- przepisuje bezbłędnie proste zdania;
- uzupełnia zdania z lukami;
- zapisuje proste wyrazy ze słuchu;
- stara się zapisywać proste zdania ze słuchu;
- stara się pisać estetycznie.

CZYTANIE I OPRACOWYWANIE

TEKSTÓW Uczeń :

- omawiany tekst odczytuje poprawnie i wyrazami;
- nowy tekst odczytuje poprawnie, sylabami i w miarę możliwości wyrazami;
- czyta i rozumie teksty odpowiednie dla jego wieku;
- odpowiada na proste pytania dotyczące przeczytanego tekstu;
- analizuje pod kierunkiem nauczyciela utwory dla dzieci: wyróżnia bohaterów i ocenia ich postępowanie;
- w sposób ekspresywny wyraża treści przeczytanego lub wysłuchanego utworu (mimiką, gestem, plastycznym działaniem lub ruchem);
- przejawia wrażliwość estetyczną i rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi
- zna różne teksty literackie: wiersze, opowiadania, legendy;
- przejawia potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników;

GRAMATYKA

Uczeń :

- poprawnie dzieli wyrazy na głoski, stara się poprawnie wyróżnić i nazywać głoski w nagłosie, śródgłosie i wygłosie;
- rozróżnia samogłoski i spółgłoski;
- określa liczbę sylab w wyrazie: wyróżnia sylaby w nagłosie, śródgłosie i wygłosie, zapisuje sylaby w prostych wyrazach, układa wyrazy z rozsypanki sylabowej;

- wskazuje różnicę między głoską a literą;
- zna pojęcie „dwuznak”;
- liczy głoski i litery w prostych wyrazach;
- podaje liczbę wyrazów w zdaniu;
- układa zdania: o wskazanej liczbie wyrazów, z rozsypanki wyrazowej, do ilustracji;
- rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.

ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Uczeń :

- rozumie, odróżnia i wskazuje podobieństwa w zapisywaniu: „rz”–„ż”, „ó”–„u”, „ch”–„h”;
- rozpoznaje rodzaje zdań;
- rozróżnia znaki interpunkcyjne: kropkę, znak zapytania, wykrzyknik;
- potrafi zakończyć zdania odpowiednio do celu wypowiedzi: stawia kropkę na końcu zdania oznajmującego, stawia znak zapytania na końcu zdania pytającego, stawia wykrzyknik na końcu zdania rozkazującego;
- zapisuje wielką literą: początek zdania, imiona i nazwiska, nazwy miast;
- wie, co to jest alfabet;
- dba o poprawność ortograficzną w zapisie podstawowych wyrazów.

EDUKACJA SPOŁECZNO – PRZYRODNICZA

Uczeń:

- rozpoznaje rośliny charakterystyczne dla parku, lasu, pola, sadu i ogrodu;
- prowadzi proste uprawy;
- zna warunki konieczne do rozwoju roślin;
- dokonuje obserwacji i przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze;
- jest świadomy, że nie każde rośliny są przyjazne dla człowieka;
- rozpoznaje zwierzęta charakterystyczne dla parku, lasu, pola, sadu i ogrodu;
- prowadzi proste hodowle;
- zna warunki konieczne do rozwoju zwierząt w szkolnych hodowlach;
- wie, jakie korzyści przynoszą zwierzęta w przyrodzie (owady jako sprzymierzeńcy, owady jako szkodniki, rola dżdżownicy);
- wie, w jaki sposób zwierzęta przystosowują się do zimy (odlatują do ciepłych krajów, przylatują do Polski, zapadają w sen zimowy);
- stara się pomagać zwierzętom przetrwać zimą, wie jak należy pomagać zwierzętom przetrwać upalne lato;
- jest świadomy, że chore, dzikie zwierzęta są zagrożeniem dla człowieka;
- wie, że trzeba segregować śmieci;

- potrafi właściwie zachować się w lesie, parku (zachowuje ciszę, szanuje rośliny, nie śmieci);
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody;
- wymienia zjawiska atmosferyczne w danych porach roku;
- ubiera się zgodnie z panującą pogodą;
- dokonuje prostych obserwacji pogodowych;
- umie prowadzić obrazkowy kalendarz pogody;
- rozróżnia i nazywa podstawowe znaki drogowe;
- zachowuje bezpieczeństwo, przechodząc przez ulicę;
- zna zasady zdrowego żywienia i stara się je stosować;
- wie, że należy kontrolować u lekarza stan swojego zdrowia;
- stara się dbać o zęby, wie, że należy systematycznie kontrolować jamę ustną u stomatologa.
- uczestniczy w życiu klasy (współpracuje z innymi w czasie nauki szkolnej, współpracuje z innymi w czasie zabawy), wie, że nie wolno krzywdzić słabszych, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, szanuje cudzą własność, przestrzega reguł w społeczności rówieśniczej, wie, co to znaczy być dobrym kolegą;
- potrafi zachować się w miejscu publicznym: w pomieszczeniach szkolnych (biblioteka, sekretariat), w kinie, teatrze;
- wie, jaki zawód wykonują jego rodzice;
- zna sytuację materialną swojej rodziny;
- nazywa relacje między najbliższymi;
- zna zawody i wie, na czym polega praca: policjanta, lekarza, aptekarza, weterynarza, strażaka;
- pamięta numery telefonów alarmowych;
- zna i szanuje symbole narodowe: flagę, godło, hymn Polski;
- wie, że Warszawa jest stolicą Polski;
- wie, co to jest Unia Europejska, poznaje jej flagę.

EDUKACJA PLASTYCZNO- TECHNICZNA

Uczeń:

- rysuje, maluje, wykleja, lepi, wykorzystując różne kształty, barwy, faktury;
- wykonuje ilustracje do opowiadań, baśni, muzyki, sytuacji realnych i zmyślonych;
- dostrzega w układach przedmiotów rytm i stosuje go w swoich pracach;
- rozróżnia i nazywa dziedziny sztuki: malarstwo, rzeźbę, grafikę, architekturę (w oparciu o materiały z podręcznika, albumy, obserwacje najbliższej okolicy, prezentacje w Internecie, telewizję);

- rozpoznaje i nazywa podstawowe narzędzia i materiały związane z omawianymi dziedzinami sztuki (pędzel, farba, dłuto);
- poznaje i tworzy przedmioty związane z tradycją, charakterystyczne dla regionu, (ozdoby choinkowe, pisanki);
- potrafi składać i zaginać papier;
- instruowany przez nauczyciela, wykonuje proste formy przestrzenne (np. wiatraczki zna zasadę jego działania);
- potrafi obrysować szablon, ciąć nożyczkami po linii prostej, łączyć papier za pomocą kleju;
- buduje z klocków konstrukcje rzeczywiste i wymyślone;
- stara się utrzymywać porządek w miejscu pracy, potrafi po sobie posprzątać;
- uczy się bezpiecznie włączać i wyłączać urządzenia elektryczne (np. suszarka do włosów).

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń:

- zna kilkanaście piosenek, nauczonych ze słuchu;
- zna wartości rytmiczne (ćwierćnuty, pauzy ćwierćnotowej), realizuje proste rytmy, puls rytmiczny;
- reaguje na zmiany tempa, dynamikę, akcent;
- realizuje ruchem tańce, zabawy, improwizuje;
- zna trzy wysokości dźwięków: sol, mi, la;
- realizuje rytmy na instrumentach perkusyjnych;
- wykonuje prosty akompaniament do piosenki;
- rozpoznaje melodie i rytm;
- określa charakter i nastrój utworów, nazywa przynajmniej jeden poznany instrument;
- potrafi w słuchanej muzyce określić różnice i podobieństwa.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Uczeń:

- orientuje się w przestrzeni, poprawnie używając określeń: „bliżej”, „dalej”, „wewnątrz”, „na zewnątrz”, „strona prawa”, „strona lewa”, „na prawo”, „na lewo”, „na skos”, „na”, „nad”, „pod”, „obok”;
- rysuje regularne wzory i szlaczki po śladzie;
- zauważa i rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu, dostrzega symetrię (zna pojęcie symetrii);
- klasyfikuje przedmioty ze względu na jedną i dwie cechy;
- ustala równoliczność porównywanych zbiorów bez przeliczania elementów;
- określa warunki dla grup przedmiotów, wyodrębnia podgrupy;

- odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 20;
- liczy w przód i w tył po jeden w zakresie 20;
- porównuje liczby w zakresie 20, używając określeń: „większa”, „mniejsza”, „równa”, stosuje znaki: =, <, >;
- numeruje piętra, ludzi w kolejce, rzędy, wagony w pociągu, przedmioty ustawione w szeregu (rozumie porządkowy aspekt liczby);
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10;
- wie, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne (sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania i odwrotnie);
- stosuje przemienność dodawania (wie, że kolejność dodawania składników nie ma wpływu na wynik);
- rozwiązuje jednodziałaniowe zadania z treścią, wspomagane konkretami lub rysunkami;
- rysuje ilustracje do zadań z treścią;
- układa pytania do treści zadań;
- rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: koło, trójkąt, kwadrat, prostokąt;
- mierzy długość przedmiotów za pomocą linijki, określa miarę w centymetrach;
- porównuje długości, używając określeń: „dłuższy”, „krótszy”, „wyższy”, „niższy”;
- waży przedmioty, ciężar wyraża w kilogramach;
- porównuje wagę przedmiotu, używając określeń: „cięższy”, „lżejszy”, „waży tyle samo”;
- odmierza płyny szklankami, objętość wyraża w litrach;
- rozpoznaje monety o wartości: 1 złoty, 2 złote, 5 złotych oraz banknoty: 10 złotych, 20 złotych;
- zna wartość pieniędzy, potrafi dobierać monety o niższym nominale, aby stanowiły wartość monety lub banknotu, potrafi wybrać monety, którymi może zapłacić za dany produkt, porównuje wartości monet i banknotów;
- zna nazwy pór roku, miesięcy, dni tygodnia i potrafi je zapisywać;
- odczytuje i zaznacza pełne godziny na zegarze w systemie dwunastogodzinnym;

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

Uczeń:

- wie, jak wygląda komputer, monitor, klawiatura, mysz;
- z pomocą nauczyciela potrafi uruchomić program;
- wie, jak należy siedzieć przy komputerze (odpowiednia postawa, zachowanie odpowiedniej odległości od monitora);

- wie, że nie można zbyt długo korzystać z komputera;
- tworzy proste dokumenty tekstowe
- tworzy proste rysunki w edytorze grafiki Paint
- rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów

WYCHOWANIE FIZYCZNE I HIGIENA OSOBISTA

Uczeń:

- maszeruje, przechodzi z chodu do biegu, zwalnia i przyspiesza bieg, biegnie na sygnał ze startu wysokiego;
- podskakuje, skacze obunóż, jednonóż przez niskie przeszkody (np. przez woreczek);
- dba o prawidłową postawę w chodzie, biegu, siedząc w ławce szkolnej;
- potrafi przejść po narysowanej linii;
- stopniowo zapoznaje się z określeniami: „siad skrzyżny”, „skłon”, „przysiad”, „leżenie na plecach”, „leżenie na brzuchu”;
- chwyta piłkę, rzuca nią do celu i na odległość, toczy po podłodze, próbuje kozłować;
- chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych, rozumie proste reguły i potrafi się podporządkować decyzjom sędziego;
- wie, że ma wpływ na swoje zdrowie (stosowny ubiór, aktywność fizyczna, właściwe odżywianie się oraz przestrzeganie higieny);
- wie, że nie może samodzielnie zażywać leków, ani żadnych nieznanых substancji.

Rejestrowaniu osiągnięć i postępów uczniów służą: zeszyty uczniowskie, prace pisemne (sprawdziany, kartkówki, dyktanda), prace plastyczne (gromadzone w teczkach) oraz prace techniczne.

Ocena bieżąca jest wyrażana cyfrą 1-6 oraz uzupełniona przez komentarz słowny lub adnotację nauczyciela na pracy pisemnej.

W ocenie bieżącej uczeń otrzymuje informację na temat tego, co poprawnie wykonał, co osiągnął, w czym jest dobry, oraz wskazówki, co należy poprawić, co udoskonalić, nad czym jeszcze popracować.

Sprawdziany przechowywane są w klasie i udostępniane do wglądu na prośbę rodziców ucznia.

Oceny śródroczna i roczna są ocenami opisowymi.

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Edukacja wczesnoszkolna -klasa II

Uczeń kończący klasę II:

I. Edukacja polonistyczna

Umiejętności w zakresie korzystania z informacji:

- ✓ - Słucha wypowiedzi innych oraz tekstów czytanych przez nauczyciela i kolegów.
- ✓ Rozumie samodzielnie czytany tekst i tekst czytany.
- ✓ Czyta głośno i po cichu ze zrozumieniem różne teksty.
- ✓ Korzysta z biblioteki.
- ✓ Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. z podręczników, materiałów pomocniczych, encyklopedii, słowników.
- ✓ Rozpoznaje teksty użytkowe, np. listy, życzenia z różnych okazji, zaproszenia, zawiadomienia, opisy.

Umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu:

- ✓ Systematycznie poszerza zakres słownictwa
- ✓ Wyodrębnia w tekście osoby, zdarzenia oraz fragmenty tekstu i zdania na określony temat.
- ✓ Recytuje wiersze z uwzględnieniem: intonacji, siły głosu, tempa, pauz.
- ✓ Czyta lektury wskazane przez nauczyciela.
- ✓ Korzysta z podręczników, ćwiczeń, zeszytów i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela.

Umiejętności w zakresie tworzenia wypowiedzi:

- ✓ Tworzy kilkuzdaniowe ustne i pisemne wypowiedzi na określony temat.
- ✓ Dbą o kulturę wypowiedzi; stosuje zwroty grzecznościowe.
- ✓ Stawia pytania związane z wydarzeniami z życia, własnymi zainteresowaniami, czytаныmi i wysłuchanymi tekstami, oglądanymi sztukami teatralnymi.
- ✓ Zna alfabet, potrafi wskazać różnicę między głoską i literą.
- ✓ Dzieli wyrazy na sylaby, głoski i litery.
- ✓ Wyróżnia wyrazy w zdaniach i zdania w tekście.
- ✓ Przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł.
- ✓ Píše z pamięci i ze słuchu krótkie teksty, dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną.
- ✓ Píše czytelnie, płynnie wyrazy i zdania, z uwzględnieniem właściwego kształtu liter, poprawnego ich łączenia, jednolitego nachylenia oraz właściwego rozmieszczenia.
- ✓ W miarę możliwości samodzielnie wykonuje prace domowe.

II. Edukacja muzyczna

- ✓ Śpiewa piosenki zbiorowo z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki.
- ✓ Wykonuje inscenizacje piosenek i zabaw przy muzyce.
- ✓ Potrafi zatańczyć wybrane układy taneczne (krakowiak, polka).
- ✓ Wykonuje i interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych.
- ✓ Rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej.
- ✓ Słucha utworów muzycznych i niektóre z nich rozpoznaje. Wyraża swe doznania różnymi sposobami.

Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki:

- ✓ Interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych.
- ✓ Akompaniuje do piosenek i zabaw.
- ✓ Improwizuje głosem i na instrumentach, zgodnie z podanymi zasadami.
- Improwizuje melodie do zrytmizowanych wierszy oraz do podanego tematu.
- Tworzy ilustracje muzyczne do opowiadań i wierszy.
- Swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne, piosenki, utwory instrumentalne.

III. Edukacja plastyczna

Umiejętności w zakresie percepcji sztuki:

- ✓ Uczestniczy w życiu kulturalnym swojego środowiska.
- ✓ Zna placówki kultury działające na jego terenie.
- ✓ Wie, co to jest przekaz medialny. Wykorzystuje przekazy
- ✓

Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę:

- ✓ W swoich pracach plastyczno-technicznych korzysta z różnych technik plastycznych, wykorzystuje różnorodne materiały, przybory i narzędzia.
- ✓ Uwzględnia w swoich pracach: wielkość, kształt, barwę, fakturę.
- ✓ Przedstawia i wyraża w swoich pracach własne przeżycia, obserwacje, marzenia, wyobrażenia, otaczając rzeczywistość przyrodniczą i społeczną oraz świat fantazji.
- ✓ Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe,
- ✓ Przyczynia się do upowszechniania kultury w środowisku szkolnym.
- ✓ Realizuje proste projekty, mające na celu kształtowanie własnego wizerunku.

Umiejętności w zakresie recepcji sztuki:

- ✓ Próbuje określać dziedziny sztuk plastycznych, specjalności zawodowe, czynności, narzędzia, działy sztuki użytkowej, związek funkcji i formy.
- ✓ Próbuje rozróżniać niektóre dziedziny działalności twórczej człowieka: architektura, sztuki plastyczne, fotografia, film, telewizja.
- ✓ Rozpoznaje wybrane dzieła sztuki należące do polskiego, europejskiego dziedzictwa kultury.
- ✓ Posługuje się podstawowymi pojęciami z dziedziny sztuki.

IV. Edukacja społeczno-przyrodnicza

Umiejętności społeczne:

- ✓ Ocenia postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe.
- ✓ Rozpoznaje sygnały alarmowe w sytuacjach zagrożenia w szkole i poza szkołą, właściwie na nie reaguje.
- ✓ Zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej i europejski numer alarmowy 112.
- ✓ Właściwie reaguje w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych, szuka lub udziela pomocy w sytuacjach zagrożenia.
- ✓ Wie jak wezwać pomoc.
- ✓ Wykazuje poczucie przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej

- ✓ Rozumie swoje role i przestrzega norm postępowania jako członek różnych społeczności (np. dziecko, kolega, widz, pasażer).
- ✓ Rozumie, że trzeba dostosować swoje wymagania do sytuacji ekonomicznej rodziny.
- ✓ Nawiązuje pozytywne kontakty w grupie.
- ✓ Zna prawa i obowiązki ucznia.
- ✓ Uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność.
- ✓ Wykazuje szacunek i zrozumienie dla innych osób. Szanuje pracę własną i innych; wie, że pieniądze otrzymuje się za pracę.
- ✓ Poznaje pracę ludzi różnych zawodów i rozumie jej znaczenie.
- ✓ Podejmuje zadania wymagające troskliwości i opiekuńczości.
- ✓ Respektuje prawo innych do wypoczynku.
- ✓ Rozumie konieczność utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami.
- ✓ Akceptuje różnice między ludźmi, przejawia zachowania tolerancyjne i szacunek dla odmienności; jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej.
- ✓ Potrafi właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi.
- ✓ Wie, do kogo zwrócić się o pomoc.
- ✓ Współpracuje z innymi w różnych sytuacjach.
- ✓ Zna zawody osób, które mogą pomóc w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach.
- ✓ Zna swoją najbliższą okolicę i jej najważniejsze obiekty oraz nazwę regionu, w którym mieszka; zna tradycje tego regionu.
- ✓ Zna swoją narodowość i symbole narodowe oraz rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.
- ✓ Wykazuje poczucie tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej.

Umiejętności w zakresie postrzegania przyrody:

- ✓ Obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie, dostrzega przyczyny i skutki, uczy się formułować wnioski.
- ✓ Dostrzega w swoim otoczeniu przyrodniczym i społecznym cykle i regularności, funkcjonujące prawa i zależności.
- ✓ Wymienia kilka charakterystycznych i typowych zwierząt dla danego regionu Polski.
- ✓ Wymienia i rozpoznaje niektóre zwierzęta egzotyczne.
- ✓ Rozumie konieczność ochrony środowiska przyrodniczego, również w najbliższej okolicy.
- ✓ Wie, że człowiek powoduje zniszczenia w przyrodzie.
- ✓ Zna wpływ światła, powietrza i wody na życie ludzi, roślin i zwierząt.
- ✓ Zna znaczenie wybranych skał i minerałów.
- ✓ Zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania, wie jak wygląda piramida żywienia.
- ✓ Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: zabawą w wodzie, na śniegu i lodzie oraz zjawiskami atmosferycznymi (burza, huragan, powódź, śnieżyca).

V. Edukacja matematyczna

Umiejętności w zakresie liczenia i sprawności rachunkowej:

- ✓ Przelicza zbiory w zakresie 100.
- ✓ Zapisuje liczby cyframi.
- ✓ Liczy dziesiątkami w zakresie 100.
- ✓ Liczy setkami w zakresie 1000 i porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 100 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$).
- ✓ Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100.
- ✓ Sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania.
- ✓ Rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka.
- ✓ Pamięciowo mnoży i dzieli liczby w zakresie 50.

- ✓ Sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia

Umiejętności w zakresie dokonywania pomiarów

- ✓ Dokonuje obliczeń użytecznych w życiu, związanych z: długością ilością płynów, masą, temperaturą, czasem.
- ✓ Stosuje pojęcia: pół i ćwierć litra, pół kilograma, pół godziny.
- ✓ Posługuje się oznaczeniami i skrótami jednostek: długości, pojemności, czasu, masy.
- ✓ Oblicza długości linii łamanych.
- ✓ Mierzy i zapisuje wyniki pomiarów, stosuje jednostki miary.
- ✓ Waży przedmioty, używa jednostek masy, wykonuje proste obliczenia. Stosuje określenia: kilogram, pół kilograma.
- ✓ Odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra.
- ✓ Odczytuje wskazania zegarów, posługuje się pojęciami: pół godziny, kwadrans, minuta.
- ✓ Wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny).
- ✓ Dokonuje obliczeń kalendarzowych (pełne miesiące).
- ✓ Zapisuje i porządkuje chronologicznie daty.
- ✓ Odczytuje temperaturę.
- ✓ Rysuje odcinki o podanej długości.

Umiejętności w zakresie obliczeń pieniężnych:

- ✓ Dokonuje prostych obliczeń pieniężnych (cena - ilość - wartość).

Umiejętności w zakresie czynności umysłowych:

- ✓ Odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII.
- ✓ Rozpoznaje i nazywa figury geometryczne: *koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt*.
- ✓ Rozpoznaje i nazywa figury nietypowe, np. zachodzące na siebie.
- ✓ Rysuje figury symetryczne.
- ✓ Rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu oraz zachowuje regularność w prostych motywach.
- ✓ Rozwiązuje proste zadania tekstowe.
- ✓ Rozwiązuje proste zadania tekstowe na porównywanie różnicowe.

VI. Zajęcia praktyczno-techniczne

Umiejętności w zakresie znajomości środowiska technicznego:

- ✓ Dowiaduje się, w jaki sposób powstały przedmioty
- ✓ Rozróżnia rodzaje budowli: biurowe, przemysłowe, codziennego użytku, np. meble.
-Zna zasady działania prostych urządzeń.
- ✓ Poznaje rodzaje środków transportu (samochody, statki, samoloty...).
- ✓ Poznaje podstawowe narzędzia i przyrządy.
- ✓ Rozpoznaje urządzenia informatyczne (komputer, laptop, telefon komórkowy).
- ✓ Rozróżnia rodzaje budowli: budynki mieszkalne, wieże, tunele i mosty.
- ✓ Rozpoznaje urządzenia elektryczne, np. latarka.

Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa oraz praktyczne:

- ✓ Uczy się planować kolejne czynności.
- ✓ Uczy się dobierać właściwy materiał i narzędzia.
- ✓ Potrafi pracować indywidualnie i w zespole.

- ✓ Utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy.
- ✓ Uczy się odmierzać potrzebną ilość materiału.
- ✓ Potrafi ciąć papier.
- ✓ Uczy się tworzyć modele z papieru i tworzyw sztucznych, np. latawce, samoloty, makiety.
- ✓ Bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych, narzędzi i materiałów.
- ✓ Potrafi ciąć tekturę.
- ✓ Utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy.
- ✓ Sprawnie posługuje się narzędziami.

VII. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej:

- ✓ Bierze udział w krótkich marszobiegach.
- ✓ Uczy się poprawnie wykonywać ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne.

Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego:

- ✓ Reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe.
- ✓ Pokonuje przeszkody, skacze i biega.
- ✓ Wykonuje proste ćwiczenia równoważne w różnych układach.

Umiejętności w zakresie sportu i wypoczynku:

- ✓ Rzuca i chwyta, kozłuje i toczy piłkę.
- ✓ Bierze udział w grach i zabawach sportowych.
- ✓ Stara się respektować zasady w czasie gier i zabaw.
- ✓ Stara się właściwie reagować na zwycięstwo i porażkę.

Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny osobistej:

- ✓ Dbą o czystość ciała, zęby, higienę osobistą.
- ✓ Stara się dbać o ład i porządek w otoczeniu.
- ✓ Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych.
- ✓ Rozumie konieczność systematycznej kontroli zdrowia.
- ✓ Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: zatruciami pokarmowymi, środkami chemicznymi, używkami, lekami oraz ogniem, urządzeniami elektrycznym i gazowymi.
- ✓ Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy.
- ✓ Wie, jak właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia.

VIII. Edukacja informatyczna

Umiejętności w zakresie edukacji komputerowej:

Umie obsługiwać komputer

- ✓ Sprawnie posługuje się myszą i klawiaturą.
- ✓ Poprawnie nazywa najważniejsze elementy zestawu komputerowego i zna ich przeznaczenie.
- ✓ Samodzielnie uruchamia niektóre programy.
- ✓ Korzysta z poznanych opcji w programach.
- ✓ Wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy, zdania i krótkie teksty.

- ✓ Wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki.
- ✓ Stosuje wybrane elementy formatowania tekstu (np. kopiowanie, usuwanie, pogrubianie).
- ✓ Zapisuje i drukuje opracowany samodzielnie tekst lub rysunek.
- ✓ Korzysta z Kalkulatora.
- ✓ Odtwarza animacje i prezentacje multimedialne.
- ✓ Przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły).
- ✓ Wyszukuje informacje, korzystając ze wskazanych przez nauczyciela adresów stron internetowych i umie z nich skorzystać.
- ✓ Dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie.
- ✓ Posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania i poszerzając zakres wiadomości.
- ✓

Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa:

- ✓ Stosuje się do regulaminu obowiązującego w pracowni komputerowej.
- ✓ Bezwzględnie przestrzega zasad prawidłowego włączania i wyłączania komputera.
- ✓ Wie, że z komputera i z Internetu trzeba korzystać tak, by nie narażać własnego zdrowia i bezpieczeństwa.
- ✓ Zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów:
- ✓ Wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwęża kręgosłup,
- ✓ Ogranicza kontakty społeczne, ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z korzystania komunikatorów i portali społecznych.
- ✓ Stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.
- ✓ Wie i rozumie, że dzieci powinny korzystać tylko z gier dostosowanych do swojego wieku i poziomu umiejętności najmłodszych użytkowników komputerów.

Rejestrowaniu osiągnięć i postępów uczniów służą: zeszyty uczniowskie, prace pisemne (sprawdziany, kartkówki, dyktanda), prace plastyczne (gromadzone w teczkach) oraz prace techniczne.

Ocena bieżąca jest wyrażana cyfrą 1-6 oraz uzupełniona przez komentarz słowny lub adnotację nauczyciela na pracy pisemnej.

W ocenie bieżącej uczeń otrzymuje informację na temat tego, co poprawnie wykonał, co osiągnął, w czym jest dobry, oraz wskazówki, co należy poprawić, co udoskonalić, nad czym jeszcze pracować.

Sprawdziany przechowywane są w klasie i udostępniane do wglądu na prośbę rodziców ucznia.

Oceny śródroczna i roczna są ocenami opisowymi.

**Wymagania edukacyjne
oraz sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych
uczniów klasy trzeciej:**

Edukacja polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie słuchania:

Uczeń:

1. słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie;
2. wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;
3. słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;

4. słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji; słucha tekstów interpretowanych artystycznie, szuka własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym;

5. słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiadania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.

Osiągnięcia w zakresie mówienia:

Uczeń:

1. wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu;

2. formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia;

3. wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;

4. porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji; nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów;

5. układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy;

6. recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;

7. dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię

i szacunek do rozmówcy;

8. wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi.

Osiągnięcia w zakresie czytania:

Uczeń:

1. czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych;

2. czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie oraz teksty drukowane;

3. wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i

drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swą ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;

4. wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;

5. eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu;

6. wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis;

5. czyta samodzielnie wybrane książki.

Osiągnięcia w zakresie pisania:

Uczeń:

1. pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst;

2. układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury;

3. pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe;

4. pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;

5. stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne;

6. porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery;

7. zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych;

8. stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk;

9. układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:

Uczeń:

1. wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski;
2. rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
3. przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone;
4. rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie;
5. rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym;
6. łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone;
7. odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem.

Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:

Uczeń:

1. podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;
2. korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania;
3. wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

Edukacja matematyczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:

Uczeń:

1. określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku);
2. porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów;
3. posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:

Uczeń:

1. liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.;
2. odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000);
3. wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową;
4. porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: $<$, $=$, $>$.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:

Uczeń:

1. wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań;
2. dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach);
3. mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań;
4. dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$; mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; przy obliczeniach stosuje własne strategie.

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:

Uczeń:

1. analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób;
2. układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:

Uczeń:

1. rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową;
2. mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr, milimetr; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie kilometr;
3. mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach;
4. dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.

Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:

Uczeń:

1. klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka;
2. dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć;
3. wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej;
4. odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, minuta, sekunda; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII;
5. mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją;
6. dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;
7. waży; używa określeń: kilogram, dekagram, gram, tona; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
8. wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne;
9. wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

Edukacja społeczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:

Uczeń:

1. identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- 2. wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;**
3. przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;

4. ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;
5. przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych;
6. rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości;
7. opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne;
8. stosuje pojęcia: porozumienie, umowa; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole; wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, np. stowarzyszenia pomocy chorym i niepełnosprawnym dzieciom, organizacje ekologiczne, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa czy Unia Europejska;
9. szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;
- 10. wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.**

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:

Uczeń:

1. opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne;
2. rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka;
3. uczestniczy w świątach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.;

4. rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”, wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;
5. wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich;
6. opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne itp.;

7. opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach: królowa Jadwiga, król Stefan Batory, astronom Mikołaj Kopernik, noblistka Maria Skłodowska-Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, papież Jan Paweł II, nauczycielka – cichociemna gen. Elżbieta Zawacka „Zo”.

Edukacja przyrodnicza

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:

Uczeń:

1. rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;
2. rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie;
3. rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym;
4. odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia;
5. prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi;
6. planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego;
7. chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie;
8. segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:

Uczeń:

1. przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych;
2. posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
3. posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
4. dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
5. reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
6. wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
7. przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
8. ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet;
9. rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego;
10. stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
11. ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
12. ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi;

13. stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
14. ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
15. ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:

Uczeń:

1. określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe;
2. wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych;
3. czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem;
4. wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie;
5. przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie;
6. wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów;
- 7. przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.**

Edukacja plastyczna

Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń.

Uczeń:

1. wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:

- kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe,
- wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt,
- barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę,
- cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się;

2. określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej.

Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej:

Uczeń:

1. rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem;
2. maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli;
3. wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.;
4. modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych;
5. powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych;
6. wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej;
7. wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie);

8. ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
9. tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:

Uczeń:

1. nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową;
2. rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swego pochodzenia lub innych;
- 3. wyjaśnia pojęcia: oryginał czy kopia obrazu lub rzeźby; miniatura obrazu lub rzeźby; reprodukcja itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.**

Edukacja techniczna

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:

Uczeń:

1. planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie;
2. wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa;
3. ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń;
4. organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa, z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych.

Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:

Uczeń:

1. odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną;
2. wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne:
 - z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.,
 - używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną,
 - bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane,
 - z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna;
3. stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych;
4. wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.

Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych:

Uczeń:

1. wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole;
- 2. posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.**

Edukacja muzyczna

Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki.

Uczeń:

1. słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje;
2. słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych;

3. reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;
4. odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;
5. rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;
6. rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.;
7. słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.

Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej:

Śpiew:

Uczeń:

1. śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt;
2. nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt w tym świąt narodowych;
3. śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych;
4. śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;
5. rozpoznaje i śpiewa hymn Polski.

Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:

Uczeń:

1. przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów);
2. interpretuje ruchem schematy rytmiczne;

3. tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowankami i rytmiczowanymi tekstami;
4. wykonuje pląsy;
5. porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce;
6. tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie;
7. tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).

Gra na instrumentach muzycznych:

Uczeń:

1. gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne;
2. wykonuje tematy rytmiczne wybranych, znanych utworów muzycznych (ludowych, popularnych, dziecięcych, klasycznych, wokalnych, instrumentalnych, polskich i zagranicznych) z użyciem instrumentów perkusyjnych;
3. realizuje schematy i tematy rytmiczne, eksperymentuje przy użyciu np. patyczków, pudełek, papieru, trawy, puszczalek, gwizdków;
4. wykonuje instrumenty m.in. z materiałów naturalnych i innych oraz wykorzystuje tak powstałe instrumenty do akompaniamentu, realizacji dźwięku podczas zabaw i zadań edukacyjnych, organizacji koncertów i przedstawień teatralnych;
5. wykonuje akompaniament do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze (np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda);
6. eksperymentuje i poszukuje dźwięków, fragmentów znanych melodii przy użyciu np. dzwonków;
7. gra melodie piosenek i utworów instrumentalnych na dzwonkach.

Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:

Uczeń:

1. wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków, muzyki, np. nagranie przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu, czy zapis przy pomocy notacji muzycznej;
2. zapisuje w zabawie z instrumentami perkusyjnymi dźwięki np. poprzez układ piktogramów, klocków rytmicznych, kolorów, liczb, czy obrazków; szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie;

3. korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na dzwonkach.

Wychowanie fizyczne

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia:

Uczeń:

1. utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie;
2. dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu;
3. wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia;
4. przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu;
5. ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń;
6. uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:

Uczeń:

1. przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jedno nogi, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty;
2. pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne, biega z wysokim unoszeniem kolan, biega w połączeniu ze skokiem, przenoszeniem przyborów np. piłki, pałeczki, z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego, bieg w różnym tempie, realizuje marszobieg;

3. rzuca i podaje jednorącz, w miejscu i ruchu, oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą, rzuca małymi przyborami na odległość i do celu, skacze jednonóż i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała, skacze w dal dowolnym sposobem, skacze przez skakankę, wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze;

4. wykonuje ćwiczenia zwinnościowe:

- skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie,
- czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu,
- wspina się,
- mocowanie w pozycjach niskich i wysokich,
- podnoszenie i przenoszenie przyborów;

5. wykonuje przewrót w przód z przysiadu podpartego;

6. wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem np. na ławeczce gimnastycznej;

7. samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wadom postawy.

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych:

Uczeń:

1. organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez;
2. zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów – uczestników zabawy, respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju, radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu;
3. respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa;
4. uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek;
5. wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych: rzuty i chwyt ringo, podania piłki do partnera jednorącz i oburącz w miejscu i w ruchu, odbicia piłki, kozłowanie w miejscu i w ruchu, podania piłki w miejscu i w ruchu, prowadzenie piłki, strzał do celu;

6. układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu;

7. jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. hulajnodze, rolkach, rowerze, sankach, łyżwach.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

W klasie trzeciej ocenianiu podlegają:

- wypowiedzi ustne,
- czytanie (technika oraz rozumienie czytanego tekstu),
- prace pisemne,
- prace domowe,
- aktywność na lekcji,
- działalność artystyczna,
- aktywność motoryczno – zdrowotna,
- rozwój emocjonalno - społeczny.

Rejestrowaniu osiągnięć i postępów uczniów służą: zeszyty uczniowskie, prace pisemne (sprawdziany, kartkówki, dyktanda), prace plastyczne (gromadzone w teczkach) oraz prace techniczne.

Ocena bieżąca jest wyrażana cyfrą 1-6 oraz uzupełniona przez komentarz słowny lub adnotację nauczyciela na pracy pisemnej.

W ocenie bieżącej uczeń otrzymuje informację na temat tego, co poprawnie wykonał, co osiągnął, w czym jest dobry, oraz wskazówki, co należy poprawić, co udoskonalić, nad czym jeszcze pracować.

Sprawdziany przechowywane są w klasie i udostępniane do wglądu na prośbę rodziców ucznia.

Oceny śródroczna i roczna są ocenami opisowymi.

